

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande

N2013/5746/MRT

Göteborg 2015-10-15

Promemorian ”Regelförenkling för sjöfarten”

Föreningen Svensk Sjöfart (tidigare Sveriges Redareförening) har mottagit rubricerad remiss avseende promemorian ”Regelförenkling för sjöfarten”.

Inledning

Föreningen Svensk Sjöfart anser att promemorian avseende ”Regelförenkling för sjöfarten” i de delar där föreningen har anledning ha synpunkter är väl avvägd och ändamålsenlig. I föreningens yttrande berörs inte förslagen om fiskefartyg och inte heller de föreslagna ändringarna i sjömans- och mönstringslagarna. Med reservation för att de synpunkter som föreningen i det följande framför beaktas förespråkar föreningen ett införande av de föreslagna reglerna och regelförenklingarna så snart som möjligt.

Utredningen

De delar av promemorian där regler och regelförenklingar av intresse för Föreningen Svensk Sjöfart tas upp är i huvudsak:

- Kapitel 3, Köp och försäljning av skepp
- Kapitel 4, Skeppslega
- Kapitel 8, Utveckling av fartygsregistret
- Kapitel 9, Vissa myndighetsavgifter
- Kapitel 10, Ikraftträdande
- Kapitel 11, Konsekvenser

Köp och försäljning av skepp

Föreningen Svensk Sjöfart instämmer i utredarens slutsatser och förslag. Detta gäller inte minst resonemanget runt Kapstadskonventionen som skulle kunna leda till att fartyg skulle kunna omsättas internationellt utan att de inskrivna rättigheterna behöver flyttas mellan olika nationella register. Föreningen anser att Sverige bör inleda förhandlingar med målet att snarast omfattas av denna konvention. Föreningen noterar även utredarens förslag om villkorad registrering. På detta sätt underlättas situationen t ex när ett utländskt fartygsregister kräver bevis om att registrering skett i Sverige innan avregistrering kan ske i det utländska registret, ett slags Moment 22-situation således. Se även nedan beträffande skeppslega.

Skeppslega (bareboat charter)

- Föreningen Svensk Sjöfart instämmer i utredningens syn att de nuvarande reglerna i Sjölagen inte svarar mot sjöfartens behov av flexibilitet, goda finansieringsformer mm. I andra länders bareboatregister finns vanligen bestämmelser om att skepp som registrerats där inte kan få äganderätten inskriven där och att skeppet inte kan intecknas när det är bareboatregistrerat. De svenska bestämmelsernas utformning i detta avseende gör att möjligheterna att hyra in obemannade utländska skepp på kommersiellt och operationellt rimliga villkor är begränsade. Utredarens förslag om att rättsverkan av ett medgivande lämnas skulle innebära att skeppet under upplåtelsestiden registreras i det svenska fartygsregistret och att det i alla avseenden betraktas som svenskt förutom beträffande inskriven äganderätt, inteckning och panträttsupplåtelse är rimligt. Föreningen instämmer i att stödförordningen (2001:770) behöver ändras så att även dessa skepp kan komma ifråga för sjöfartsstöd. I en nyligen (2015-10-05) gjord hemställan till infrastrukturministern har föreningen tillsammans med övriga parter på sjöarbetsmarknaden begärt att stödförordningen kompletteras även i vissa andra viktiga avseenden. Bäst vore om samtliga ändringar kunde göras samtidigt.
- *Betr. förslaget till lag om ändring i sjölagen (1994:1009) 1 kap. 1 b § 1 st.*
Föreningen noterar att det i promemorian föreslås att medgivande till tillfällig registrering i det svenska registret förutsätter att tillstånd har inhämtats av den utländska registermyndigheten. Föreningen Svensk Sjöfart anser att det kan ifrågasättas om det är lämpligt att utgå ifrån att utländska registermyndigheter följer samma modell som den svenska modell som föreslås. Vissa utländska registermyndigheter utfärdar inte de typer av godkännanden eller tillstånd som utredaren har i åtanke. Ofta görs istället en anteckning hos den utländska registermyndigheten först efter det att registrering i annat register skett. Det är först då som det blir möjligt att från det utländska registret erhålla en handling som tillstyrker detta. Föreningens förslag är därför att det första stycket i paragrafen även ska medge att den sökande även på annat sätt ska kunna styrka att det utländska registret tillåter registrering av skeppet i det svenska registret.
- *Betr. förslaget till lag om ändring i sjölagen (1994:1009) 2 kap. 25 § 3 st.*
Föreningen Svensk Sjöfart ställer sig positiv till utredarens förslag om att möjlighet till villkorlig registrering av skepp skall finnas. Emellertid anser föreningen att förslaget bör omfatta fartygsregistrets skeppslegodel, således inte endast fartygsregistrets skeppsdel. Detta beror på att utländska primärregister för att utfärda handlingar om godkännande (se ovan angående 1 kap. 1 b §) ibland kräver bevis om att registrering skett i det svenska registret. Föreningen anser därför att stora praktiska fördelar kan uppnås genom att även införa en möjlighet till en tillfällig villkorlig registrering vid skeppslega.

Föreningen Svensk Sjöfart ställer sig i princip även bakom utredarens förslag avseende uthyrning av svenska skepp på bareboat charter.

Utveckling av fartygsregistret

Föreningen Svensk Sjöfart instämmer med utredarens slutsatser och förslag, inte minst när det gäller användandet av e-legitimation när kunder önskar registrera skepp eller i övrigt få tillgång till uppgifter i fartygsregistret.

Målsättningen måste vara att denna typ av tjänster utvecklas. Det borde inte möta något hinder att Sverige tog internationella initiativ på detta område.

Vissa myndighetsuppgifter

Föreningen Svensk Sjöfart har inga invändningar mot de förslag som lämnas.

Ikraftträdande

Föreningen Svensk Sjöfart instämmer i utredarens uppfattning att de föreslagna lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Skälet är den svenska rederinäringens utsatta konkurrenssituation. Föreningen föreslår av detta skäl att lagändringarna träder i kraft tidigare än vad som föreslås i utredningen.

Konsekvenser

Föreningen instämmer i utredarens konsekvensanalys.

Andra ställningstaganden

Vid flera tidigare tillfällen (t ex i remissyttrande till SOU 2010:73, Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar) har Föreningen Svensk Sjöfart tagit upp problemet med Sveriges höga kostnad för stämpelskatt vid uttag av pantbrev, inte minst vid registrering av skepp i det svenska fartygsregistret. Bilagt detta yttrande (**Bil. 1**) finns en artikel hämtad från Svensk Sjöfarts Tidning 29 januari 2010 som bland annat tar upp denna fråga. Föreningen noterar att kostnaden för stämpelskatt i närliggande länder där svenskkontrollerade fartyg numera är registrerade är väsentligt lägre och i vissa fall obefintlig. Föreningen noterar vidare att även en stor del av den svenska flygplansflottan inte är registrerad i Sverige, uppenbarligen av liknande skäl. Föreningen anser att det finns skäl att se över nivån på stämpelskatten för sjöfarten som liksom flyget är utsatt för en synnerligen hård internationell konkurrens. Ett första steg vore då att undersöka om den danska modellen för denna typ av kostnadspåföring kan användas i Sverige. Kostnaden för den danska motsvarigheten till den svenska stämpelskatten ligger långt under hälften av den svenska.

Avslutning

Avslutningsvis vill Föreningen Svensk Sjöfart poängtera den stora vikten av att de föreslagna regelförändringarna införs med den allra största skyndsamhet.

Den positiva signal till sjöfartens aktörer i Sverige som ett införande av de föreslagna regelförändringarna skulle innebära är av stor betydelse. Förändringarna står även i samklang med den av regeringen nyligen presenterade strategin för utveckling av de maritima näringarna. Där anger regeringen att "Sverige ska sträva efter att erbjuda det bästa regelverket i Europa för sjöfarten". Föreningen Svensk Sjöfart sätter stort värde på att regeringen har denna ambition och ser fram emot att regeringen vidtar snara åtgärder med anledning av detta.

Dag som ovan

FÖRENINGEN SVENSK SJÖFART

Pia Berglund

Per A. Sjöberger